

Juustoportti Food Oy
Meijeritie 3, 61600 JALASJÄRVI
2104605-9

Päätös Tukes 3498/03.02.00/2022

Asia

Biometaanin (maakaasun) varastoinnin, paineenalennuslaitteiston ja käyttöputkiston rakentamislupa.

Kohde

Yrityksen tiedot: Juustoportti Food Oy (2104605-9)
Meijeritie 3, 61600 Jalasjärvi. Toiminnanharjoittaja on vuokrannut Kurikan kaupungilta kaasuvarastoa varten määräalan tilasta Vuohiranta RN:o 31:2, kiinteistötunnus 164-403-31-2. Kaasun käyttökohde sijaitsee kiinteistöllä 164-403-21-150. Kiinteistöt eivät sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.
Alueella on käynnissä asemakaavamuutos, mutta asemakaavaehdotusta ei ole vielä käsitelty kaupunginhallituksessa. Alueen kaavamerkintä on ehdotuksessa TY eli Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue ja kaasuvaraston kohdalla on lisämerkintä en eli energiahuoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Päätös

Juustoportti Food Oy saa toteuttaa hakemuksessa esitetyn biometaanin varastointipaikan kolmelle MEG (multiple element gas) -kontille ja paineenalennuslaitteiston, asennuttaa esitetyn maanalaisen ja maanpäällisen kaasuputkiston varastointipaikalta käyttölaitteelle. Biometaanin sallittu enimmäisvarastointimäärä on 13 tonnia, joka on laajamittaista vaarallisten kemikaalien käsittelyä ja varastointia, varastointi luokitellaan lupalaitokseksi. Kaasun käyttölaite tehtaan kiinteistöllä on 2 MW polttimella varustettu höyrykattila.
Tämän päätöksen voimassaolo edellyttää, että kokonaisuus on esitetyn mukainen. Toiminnanharjoittaja noudattaa esittämiään turvallisuusmenettelyjä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muiltakin osin hakemuksessa esittämiensä periaatteiden mukaisesti. Toiminnanharjoittajan tulee noudattaa tässä päätöksessä mainittuja luvan määräyksiä ja ehtoja.

Päätöksen ehdot

1. Varaston ja putkiston rakentamisessa, merkitsemisessä ja tarkastamisessa tulee noudattaa maakaasusta annettuja säädöksiä painelaitesäädökset huomioiden.
2. Käyttöputkiston ja siihen liitetyt laitteet saa asentaa Tukesin hyväksymä asennus- ja huoltoliike. Käyttöputkiston saa asentaa myös asennusliike, jolla on painelaitesäädösten mukainen pätevyys. (VNa 551/2009 13 §)
3. Muovisen biokaasuputken saa asentaa Tukesin hyväksymä muovisten kaasuputkistojen asennusliike. Muovisen biokaasuputkiston ja sen osien tulee olla maakaasukäyttöön tarkoitettuja. (VNa 551/2009 12 §)
4. Biometaanialue/maakaasua (CBG/CNG) voidaan varastoida enintään 13 tonnia (3 kpl max. 20 000 l MEG-konttia).
5. Paineenalennuskontin ulkopuolelle tulee asentaa ns. liikennevalot (vihreä = normaali toiminta, punainen = hälytys). (VNa 551/2009 Liite I 3.6.4)
6. Höyrykattilakonttiin tulee asentaa vuotokaasunilmaisin.
7. Paineenalennuslaitteisto tulee varustaa säätö- ja turvajärjestelmällä, joilla estetään suurimman sallitun paineen ylittyminen ja sallittujen lämpötilojen ylittyminen tai alittuminen. (VNa 551/2009)
8. Pääsulkuventtiilien sijainnit on osoitettava venttiilien tunnuskilvillä. (VNa 551/2009 Liite II 7.6)
9. Räjähdyksenvaarallisten tilojen ovet tulee merkitä räjähdysvaaraa osoittavilla Ex-varoitusmerkinnöillä. Varastoalueen aitaan on kiinnitettävät yhteystiedot, tupakoinnin ja avotulen käsittelyn kieltävät kyltit ja merkinnät palava kaasu ja paineestioita, sekä kaaviokuva, jossa näkyy selkeästi hätä-seis-painikkeet ja sammuttimet ja liikennevalojen selite. (VNa 551/2009 Liite I 3.6.4)
10. Kohteeseen tulee nimetä maakaasun käytönvalvoja ja ilmoittaa nimeämisestä Tukesiin ennen käyttöönottoa. (551/2009 22 §)
11. Toiminnanharjoittajan tulee huomioida hakemuksen lausunnoissa edellytetyt seikat ja huolehdittava lausunnoissa mainittujen määräysten noudattamisesta. Lausuntojen sisältö on esitetty kappaleessa "Lausunnot ja mielipiteet". Edellytettyjen toimien toteutus esitetään Tukesille käyttöönottotarkastuksella.
12. Varastoitujen MEG-kontit, laitteistorakennus ja sen putkistot tulee maadoittaa. Höyrykontin sisään johtava kaasuputki ja rakennuksen sisäpuolinen putkisto tulee maadoittaa. (VNa 551/2009 Liite II 7.5)
13. Turva- ja hälytyslaitteiden toimivuus tulee varmistaa ennen käyttöönottoa. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)
14. Laitteistot ja putkistot merkitään sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavin merkinnöin. Käyttö-, huolto- ja poikkeamatilanteiden kannalta merkittävimmät toimilaitteet tulee merkitä. (VNa 551/2009 Liite II 7.6)
15. Maanalainen putkisto merkitään maastoon valkoisella merkintäpölyväällä, jossa on putken sijaintia osoittava teksti ja yhteystiedot. Kaivantoon laskettu putki merkitään vähintään keltaisella merkintänauhalla. (551/2009 28 §, Liite I 4.4, Liite II 7.6)
16. Putkilinjalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka saattaa vahingoittaa putkistoa, ei saa varastoida puutavaraa tai muuta tavaraa, joka vaarantaa putkiston turvallisen käytön tai haittaa turvallisen toiminnan valvontaa. Toiminnanharjoittajan on pidettävä huolta siitä, että putkilinjalla ei kasva puita. (VNa 551/2009 28 §)
17. Lähempänä kuin 5 metriä putkilinjasta tehtävät maankaivuutyöt tai louhinta- ja räjäytystöitä enintään 30 metrin etäisyydellä putkilinjasta, edellyttävät, että työn suorittaja saa luvan töihin putkiston omistajalta ennen töiden aloittamista. Putkiston omistajan on

- osoitettava ennen työn aloittamista putkiston tarkka sijainti maastossa. (VNa 551/2009 29 §)
18. Sähkövarmennustarkastus tulee tehdä ennen koekäyttövaihetta. Osana tarkastusta selvitetään maadoitusten riittävyys. Sähkövarmennustarkastuspöytäkirja esitetään Tukesille käyttöönottotarkastuksella. (L 1135/2016)
 19. Maakaasuasetuksen mukainen käyttöönottotarkastuksen pöytäkirja liitteineen ja sähkövarmennustarkastuksen pöytäkirja liitteineen esitetään Tukesin käyttöönottotarkastuksella.
 20. Käyttö- ja huoltohenkilökunnalle, mukaan lukien konttien kuljettajat, on annettava koulutus normaali- ja poikkeustilanteissa toimimisesta. Koulutukseen osallistuneet on kirjattava ylös. Koulutus on uusittava toiminnanharjoittajan määrittämin väliajoin. (551/2009 26 §)
 21. Rakentamisen aikana kertyvät asiakirjat ja tarkastuspöytäkirjat tulee liittää kohteen maakaasuasetuksen mukaiseen valvontakirjaan. (VNa 551/2009 31 §)

Tarkastus ja käyttöönotto

Varastoa ja putkistoja ei saa ottaa käyttöön ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tarkastanut sen. Tarkastuksessa käydään läpi, että toteutus on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukainen. Juustoportti Food Oy:n tulee pyytää aseman käyttöönottotarkastusta Tukesilta hyvissä ajoin ennen suunniteltua käyttöönottoa. (L 390/2005 26 a §)

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää kohteelle maakaasuputkistontarkastus hyväksytyltä tarkastuslaitokselta ennen Tukesin käyttöönottotarkastusta. Käyttöönottotarkastus tulee tehdä rakentamisen aikana siten, että kaasuputkisto voidaan kaikilta osin tarkastaa. Putkiston tarkastus voidaan tehdä yhdellä kertaa tai useassa osassa. Tarkastukseen kuuluu putkiston sijoituksen, rakenteen ja käyttövalmiuden tarkastaminen sekä, että putkisto on voimassa olevien säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukainen. Osana tarkastusta suoritetaan painekoe putkistoille.

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen Tukes suorittaa määräaikaistarkastukset viiden (5) vuoden välein. Seuraava määräaikaistarkastus on vuonna 2027. Putkiston määräaikaistarkastukset tehdään kahdeksan vuoden välein ja ne suorittaa hyväksytty tarkastuslaitos

Toiminnan kuvaus

Juustoportti Food Oy on hakenut lupaa biometaanin (CBG) varastoinnille ja käyttöputkistolle. Rakennettavaan kokonaisuuteen kuuluu kolmen MEG-kontin varastointipaikka, paineenalennuskontti (Nordic Gas Solutions Ab) ja käyttöputkisto höyrykattilalle. Varastointi ja paineenalennuskontti sijoitetaan 2,4 m korkealla teräsverkkoaidalla aidatulle 12,5 x 14 m alueelle.

MEG-kontit liitetään paineenalennuskontin ulkoseinällä sijaitseviin yhteisiin letkuilla. Kontissa on erillinen sähkötila. Kontin sisälle tulevan putkiston käyttöpaine on 250 bar (suunnittelupaine 300 bar, suunnittelulämpötila: -40 / +40 °C). Materiaalina käytetään haponkestävää terästä EN 1.4435, EN 1.4404 tai vastaavaa. Kaasu johdetaan 2 - 3 bar paineessa varastoalueen paineenalennuskontista höyrykattilakontille maan alaisesti DN 80 PE -putkella (suunnittelupaine 8 bar, suunnittelulämpötila -10 / +40 °C). Maanalaisen putkiston pituus on n. 200 m, tien alituksessa putki suojataan suojaputkella. Putkisto nousee ylös teräsputkena aidatulla tehdasalueella höyrykattilakontin läheisyydessä. Materiaalinvaihdos

tehdään maanalla hitsattavalla PE-HST -muuntoliittimellä. Teräsputkiston materiaali on EN 1.4307 tai vastaava, suunnittelupaine 16 bar ja suunnittelulämpötila -40 - +40 °C.

Putkistojen tarkat reitit ja yksityiskohdat laitteistoista on esitetty hakemuksen liitteinä olevissa PI-kaaviossa ja muissa dokumenteissa.

Lausunnot ja mielipiteet

Tukes on toimittanut lausuntopyynnön ja lausuntoaineiston Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitokselle ja Etelä-Pohjanmaan Ely-keskukselle 6.4.2022. Lausuntopyynnot pyydettiin toimittamaan 11.5.22 mennessä.

Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus ei lausunut asiaan. Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos toimitti lausuntonsa 27.4.22.

Lausunnon sisältö: Kohteen suojaetäisyys (25 m) toteutuu, kohteen turvallisuuslaitteina ovat paloilmoin, kaasunvalvontajärjestelmä, varoventtiilit, hätä-seis-painikkeet ja tuulipussi. Lausunnossa edellytetään paloilmoinnimen toteutuspyytäkirjaa (esitettävä pelastuslaitokselle), alkusammutusvälineiden asentamista, EX-tilojen asianmukaista merkintää ja laitteistolta edellytettävien vaatimusten täyttymistä.

Hakemuksesta ei jätetty mielipiteitä tai muistutuksia.

Päätöksen perustelut

Hakemuksen ja siihen liittyvien asiakirjojen perusteella suunnitelma täyttää asetuksen (551/2009) liitteen II vaatimukset. Hakijatietojen lisäksi hakemuksessa on esitetty toimintojen, laitteistojen ja putkistojen suunnitellut sijainnit. Hakemuksen liitteenä on toimitettu mm. räjähdysuojasasiakirja, sisäinen pelastussuunnitelma, riskien- ja vaarojen arvioinnit on sisällytetty osaksi turvallisuusasiakirjoja.

Paineenalennuskontin seinämateriaali on palonkestoltaan EI 120 ja laittilan ja sähkötilan erottava seinä on kaasutiivis. Laittilaan on sijoitettu kaasuvuodonilmaisim, hälytysraja 5 % LEL. Laittila on Ex-luokiteltu, Ex-laiteluettelo ja MEG-konttien ja laittilan tilaluokituspiirustukset ovat hakemuksen liitteenä. Hätä-seis-painikkeet asennetaan sähkötilaan, kontin ulkoseinälle pääsulkuventtiilin läheisyyteen ja aitauksen aitaan. Konttipaikoille asennetaan törmäyesteet. Sähkötilaan sijoitetaan 5 kg CO₂-sammutin ja aitauksen molemmille laidoille sijoitetaan 12 kg käsiammuttimet. Aitauksessa on edessä 3 pariovellista porttia sekä hätäuloskäynti. Alueelle asennetaan valvontakamerat, niin, että ne kattavat varastoalueen. Varastointipaikkojen edustalle on varattu avointa tilaa yhdistelmäajoneuvoa varten.

Kaasun lämmitys paineenalennuksessa tapahtuu glykoli-vesi-kierrolla.

Paineenalennuslaitteistoon sisältyy paineantureita, lämpötila-antureita ja varoventtiilit 14,5 ja 4 bar sekä turvasulku 4 bar. MEG-konttien putkistot on varustettu lämpötilasulakkeilla, jotka aukeavat 110 C asteessa. Kytkentäletkut on varustettu letkunrikkoventtiileillä.

Paineenalennuskontti on sijoitettu niin, että sen etäisyys tontin rajaan on 4 m. MEG-konttien etäisyys rakennukseen (Pappila) on 47 m, Valtatie 3:en 70 m ja pienelle hiekkatielle: 8 m.

Riskien ja vaarojen arvioinneissa mahdollisia onnettomuuksia on arvioitu olevan:

- MEG-kontin tyhjennysletkun katkeamisen
- MEG-konttiin törmäminen, jonka seurauksena kaasuvuoto
- Kaasupullojen repeämisen törmäyksen seurauksena syttyvässä palossa

Tyhjennysletkun katkeamista seuraava pistoliekin syttymisen lämpösäteilyn vaara-alue on:

- 8 kW/m²: n. 21 m
- 5 kW/m²: 27 m
- 3 kW/m²: 35 m (etäisyys pelastus- ja sammutustoimille)
- 1,5 kW/m²: 49 m (ns. turvallinen etäisyys henkilöille)

Kaasupullon räjähdystä seuraavan paineaallon vaara-alueeksi on arvioitu:

- 30 kPa: 11 m
- 15 kPa: 17 m
- 5 kPa: 41 m

Vaikutusalueet eivät yllä liikennöidyille alueille eikä läheisten kiinteistöjen alueelle, lukuun ottamatta turvallisesti luokiteltua 1,5 kWm² lämpösäteilyä, joka ulottuu hieman Pappilan alueelle ja leikkipuiston luoteiskulmaan.

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 01.04.2022, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Lausunnon pyytäminen, 06.04.2022
- Kuuleminen, 06.04.2022
- Lausunnon vastaanottaminen, 27.04.2022, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Lausunnon vastaanottaminen, 10.05.2022, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemus ja kuulutusilmoitus on julkaistu Tukesin internetsivuilla 14.4.2022. Ilmoitus hakemuksesta on julkaistu 14.4.2022 JP-Kunnallisanomissa. Asiakirjat ovat olleet esillä 21.5.2022 asti, mielipiteet sekä muistutukset on pyydetty toimittamaan 28.5.2022 mennessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)

Lisätietoja päätöksestä

ylitarkastaja Lotta Immonen, p. 0295052176, lotta.immonen@tukes.fi

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Lotta Immonen, Ylitarkastaja
Ratkaisija: Arto Jaskari, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Päätöksestä tiedottaminen

Etelä-Pohjanmaan ELY
Pohjanmaan pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa

Ylitarkastaja Arto Jaskari
7.6.2022

Ylitarkastaja Lotta Immonen
7.6.2022